

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต พ.ศ. 2548

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

โดย

นพภา ชัยวัฒน์

รุจี พาสุกรี

นพนภา จุลโอบล

ชิตติมา พลัฒ์ปลึง

พัศกร สิงห์โต

สนับสนุนงบประมาณโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

งบประมาณ ปี 2551

600251828

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต พ.ศ. 2548

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

โดย

นพภา ชัยวัฒน์

รุจี พาสุกกรี

นพนภา จุลโอบล

ชิตีมา พลัฒ์ปลิง

พัศกร สิงห์โต

สนับสนุนงบประมาณโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

งบประมาณ ปี 2551

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความอนุเคราะห์และความร่วมมือเป็นอย่างดีของ อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยความยินดีและเต็มใจ ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่กรุณาจัดสรรเงินทุนวิจัย จากเงินงบประมาณผลประโยชน์ประจำปี 2551 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอบคุณ มาในโอกาสนี้

นพภา ชัยวัฒน์ และคณะ

30 กันยายน 2552

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RD 2551

ชื่อโครงการ : การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต พ.ศ. 2548 คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ชื่อนักวิจัย : นพภา ชัยวัฒน์, รุจี พาสุกกรี, นพนภา จุลโลบล, ธิติมา พลับพลึง, พัสกร สิงห์โต

247255

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรของคณะบริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2548 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเหมาะสมและความทันสมัยของวัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ต่อบริบทในปัจจุบัน และความพร้อมและความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าต่อการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสถานการณ์ปัจจุบัน ในปัจจัยด้านความพร้อมและความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนการสอน ระดับการใช้หลักสูตรและผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ซึ่งคณะผู้วิจัยศึกษาได้ดำเนินการสำรวจด้วยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร และได้รับแบบสอบถามกลับคืนซึ่งใช้เป็นตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอนจำนวน 56 คน นักศึกษาในปัจจุบันหลักสูตร 4 ปี จำนวน 188 คน กลุ่มบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 455 คน ผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ จำนวน 44 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประชุมเพื่อทำการประเมินหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า ในด้านความเหมาะสมและความทันสมัยของวัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรต่อบริบทในปัจจุบันมีความเหมาะสม ในด้านความพร้อมและความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าต่อการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสถานการณ์ปัจจุบัน ในด้านปริมาณอยู่ในระดับน้อย สำหรับด้านความทันสมัย ความสอดคล้องกับการเรียนการสอน ความพร้อมและความเหมาะสม ของสิ่งสนับสนุนการสอนนั้นอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก สำหรับระดับการใช้หลักสูตรอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาปัจจุบันชั้นปีที่ 4 บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการมีความคิดเห็นในระดับมาก สำหรับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร หากพิจารณาตามระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยเห็นว่า บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาที่ใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและกลุ่มวิชาชีพบังคับนั้น มีความคิดเห็นสอดคล้องกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อการ ใช้บัณฑิตด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพ และด้านการพัฒนาตนเองในระดับที่พึงพอใจ

E-mail Address : nopnapa013@gmail.com

ระยะเวลาโครงการ : ตุลาคม 2550 – กันยายน 2552

Abstract

Code of project : RD 2551

Project name : 2005 Bachelor of Business Administration curriculum Evaluation, Rajamangala University of Technology Rattanakosin.

247255

This research was the curriculum evaluation of faculty of business administration in year 2005 which aimed to study suitability and modernization of objectives, structure and content toward the current context, and readiness and suitability of entering factors to produce desirable graduates for present situation in the factors regarding to readiness and suitability of teaching supported materials, level of curriculum using, and achievement of curriculum. The researcher conducted the survey by distributing questionnaires to the population and received the questionnaire back which was used as the research samples includes 56 instructors, 188 current students who studied in 4 years program, 455 graduated students, 10 employers who hired the graduated students, and 10 experts. The researcher organized the meeting to evaluate the curriculum.

The result of studying was found that there was suitable level for suitability and modernization of objectives; structure; and content of curriculum toward current context. For the readiness and suitability of entering factors to produce desirable graduates for present situation, the quantity was in the low level. For the modernization; suitability with learning/teaching; readiness and suitability of teaching supported materials, there were in medium to high level. For the level of curriculum using, instructors viewed neutral level for their opinion, while current students in year 4; graduated students; and employers who hiring graduated students viewed high level for their opinion. For the achievement of curriculum, if it was considered according to the opinion level of sample population, both graduated students and employers who hiring graduated students viewed same opinion. The graduated students who used the curriculum in fundamental subjects, vocational subjects, and vocational requirement subjects had same level of opinion as satisfaction level of employers who using graduated students toward subject's skill and knowledge, skill and knowledge in profession, and working skill, personality, and self-development which they satisfied.

E-mail Address : nopnapa013@gmail.com

Period of project : October 2007 – October 2009

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
ABSTRACT	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพประกอบ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ภูมิหลังการวิจัย	1
หลักการและเหตุผล	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามการวิจัย วิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
แนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	7
2 การทบทวนวรรณกรรม	9
ความหมายของหลักสูตร	9
องค์ประกอบของหลักสูตร	12
รูปแบบของหลักสูตร	14
ความสำคัญของหลักสูตร	18
การประเมินผล	19
แนวคิดการประเมินหลักสูตร	23
ความหมายของการประเมินหลักสูตร	25
ความจำเป็นและจุดมุ่งหมายในการประเมินผลตามหลักสูตร	27
รูปแบบของการประเมินหลักสูตร	31
การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา	38
การประเมินผลกระทบบของหลักสูตร	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	43
	หลักสูตรของคณะบริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2548	46
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
3	วิธีดำเนินการวิจัย	58
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
	การรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	62
	การวิเคราะห์ข้อมูล	62
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	64
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
	ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและระดับความคิดเห็นด้านความเหมาะสม และความทันสมัยของวัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตรต่อ บริบทปัจจุบัน ของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาในปัจจุบันหลักสูตร 4 ปี บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	70
	ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้านความพร้อมของปัจจัยนำเข้าต่อ การผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในปัจจัยด้านความพร้อมและความ เหมาะสมของสิ่งสนับสนุนการสอน ของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาใน ปัจจุบันหลักสูตร 4 ปี และบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา	85
	ตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้านการใช้หลักสูตร ของอาจารย์ ผู้สอน นักศึกษาในปัจจุบันหลักสูตร 4 ปี บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	89
	ตอนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การใช้หลักสูตร ของบัณฑิตผู้สำเร็จ การศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ โดยการวิเคราะห์ความ สอดคล้องระหว่างระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต พ.ศ. 2548 ของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษากับระดับความพึงพอใจ ที่มีต่อระดับการใช้บัณฑิตของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	97
	ตอนที่ 5 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรของ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในลักษณะความถี่ของกลุ่มความคิดเห็นของการประเมิน หลักสูตร	107

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	114
	สรุปผลการวิจัย	114
	การอภิปรายผล	118
	ข้อเสนอแนะ	120
	บรรณานุกรม	122
	ภาคผนวก	126
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	
	ภาคผนวก ข ประวัตินักวิจัย	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน	70
2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาปัจจุบันชั้นปีที่ 4	73
3 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา	74
4 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	78
5 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย ของอาจารย์ผู้สอน	80
6 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรของ อาจารย์ผู้สอน	80
7 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านโครงสร้างหลักสูตรของอาจารย์ ผู้สอน	81
8 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านคำอธิบายรายวิชาของอาจารย์ ผู้สอน	81
9 แสดงระดับความคิดเห็นต่อเนื้อหาหลักสูตรของนักศึกษาปัจจุบันชั้นปีที่ 4 และ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา	83
10 แสดงระดับความคิดเห็นในปัจจัยด้านความพร้อมและความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน การสอนของอาจารย์ผู้สอน	85
11 แสดงระดับความคิดเห็นในปัจจัยด้านความพร้อมและความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน การสอนของนักศึกษาในปัจจุบันหลักสูตร 4 ปี และบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา	88
12 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการใช้หลักสูตร ของอาจารย์ผู้สอน	89
13 แสดงข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับด้านการใช้หลักสูตรของอาจารย์	89
14 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการวัดและการประเมินผลหลักสูตร ของอาจารย์ ผู้สอน	90
15 แสดงข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับด้านการวัดและการประเมินผลหลักสูตร ของอาจารย์ผู้สอน	91
16 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการบริหารหลักสูตร ของอาจารย์ผู้สอน	92
17 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการใช้หลักสูตร ของนักศึกษาในปัจจุบัน หลักสูตร 4 ปี ในด้านความคิดเห็นต่อภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการใช้หลักสูตร ของนักศึกษาในปัจจุบัน หลักสูตร 4 ปี และบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านความคิดเห็นต่อภาพรวมของการ จัดการเรียนการสอน กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	93
19	แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการใช้หลักสูตร ของนักศึกษาในปัจจุบัน หลักสูตร 4 ปี และบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านความคิดเห็นต่อภาพรวมของการ จัดการเรียนการสอน กลุ่มวิชาชีพบังคับ	94
20	แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการใช้หลักสูตร ของนักศึกษาในปัจจุบัน หลักสูตร 4 ปี ในด้านความคิดเห็นต่อภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มวิชาชีพ เลือกทั่วไป	94
21	แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการใช้หลักสูตร ของนักศึกษาในปัจจุบัน หลักสูตร 4 ปี ในด้านความคิดเห็นต่อภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มวิชาชีพ เลือกเสรี	95
22	แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการใช้หลักสูตร ของนักศึกษาในปัจจุบัน หลักสูตร 4 ปี และบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านความคิดเห็นต่อภาพรวมของการ จัดการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติและประสบการณ์ในการฝึกงาน	95
23	แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการนำความรู้จากหลักสูตร ไปใช้ ของบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษา ในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและกลุ่มวิชาชีพบังคับ	96
24	แสดงระดับความคิดเห็นด้านความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	96
25	แสดงระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพของบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บัณฑิตด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	97
26	แสดงระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพของบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บัณฑิตด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	98
27	แสดงระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพของบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บัณฑิตด้านความสามารถใน การปฏิบัติงานของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	แสดงระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บัณฑิตด้านบุคลิกภาพของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	100
29	แสดงระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บัณฑิตด้านการพัฒนาตนเองของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	101
30	แสดงระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาชีพบังคับของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บัณฑิตด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	102
31	แสดงระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาชีพบังคับของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บัณฑิตด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	103
32	แสดงระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาชีพบังคับของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บัณฑิตด้านความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	104
33	แสดงระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาชีพบังคับของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บัณฑิตด้านบุคลิกภาพของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	105
34	แสดงระดับความคิดเห็นการใช้หลักสูตรในกลุ่มวิชาชีพบังคับของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บัณฑิตด้านการพัฒนาตนเองของผู้ใช้บัณฑิตในสถานประกอบการ	106
35	แสดงระดับความคิดเห็นของการประเมินหลักสูตรของผู้ทรงคุณวุฒิ ในลักษณะความถี่ของกลุ่มความคิดเห็นของการประเมินหลักสูตร	107

สารบัญญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการในการวิจัย	8
2 แสดงความสัมพันธ์ภายในองค์ประกอบของหลักสูตร 4 องค์ประกอบ	14
3 แสดงองค์ประกอบของหลักสูตร	20
4 แสดงกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ (Information) เพื่อช่วยในการตัดสินใจ	27
5 แสดงรูปแบบการประเมินที่ยึดเป้าหมายเป็นหลักของ Provus	32
6 แสดงรูปแบบการประเมินหลักสูตรของสศค	35
7 แสดงแหล่งข้อมูลและความคิด 4 ประการของการประเมินผลของหลักสูตร	37
8 แสดงความหมายและประเภทของผลกระทบการประเมินหลักสูตร	41
9 แสดงด้านที่จะต้องประเมินของหลักสูตร	42
10 แสดงความเชื่อมโยงการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย	63